

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering
betreffende de basiscompetenties van de leraren
- Principiële goedkeuring met het oog op
adviesvraag VLOR

1. INHOUDELIJK

Inleiding - context

De conceptnota "lerarenopleidingen versterken wervende en kwalitatieve lerarenopleidingen als basispijler voor hoogstaand onderwijs" van 25 maart 2016 kondigde een operationalisering van de basiscompetenties aan. In de op 22 september 2017 door de Vlaamse Regering goedgekeurde amendementen over de versterking van de lerarenopleiding werd dit herhaald.

De huidige sets van basiscompetenties en het beroepsprofiel van de leraar dateren immers van 2007. De maatschappelijke context en dus ook deze van de lerarenopleiding zijn constant in beweging. De basiscompetenties en het beroepsprofiel zelf zijn voldoende generiek geformuleerd. Dit beroepsprofiel en deze basiscompetenties blijven ook in de toekomst het kader voor de opleiding van leraren. Binnen het professioneel continuüm moet duidelijk worden welke competenties, tot op welk beheersingsniveau op welk moment in de loopbaan bereikt moeten worden. Binnen de basiscompetenties worden de startcompetenties na het behalen van het diploma van leraar benoemd. Voor de concrete invulling/interpretatie van het beroepsprofiel en de basiscompetenties kunnen de lerarenopleidingen en het afnemend veld met elkaar in dialoog gaan, dit met het oog op de leraar van de toekomst.

Daarnaast moet er ook duidelijkheid komen over de verhouding tussen de basiscompetenties en de domeinspecifieke leerresultaten van de lerarenopleidingen.

Om dit en het definiëren van de beheersingsniveaus te faciliteren, werd een werkgroep opgericht. Deze werkgroep was samengesteld uit vertegenwoordigers van de lerarenopleidingen, het afnemend veld en de vakorganisaties. Deze werkgroep leverde volgend advies af:

1. De drie bestaande sets basiscompetenties zouden best herleid worden tot één generieke set basiscompetenties voor leraar. De

sets verschillen onderling te weinig.

2. De nieuwe gezamenlijke set basiscompetenties kan vervolgens versoerd worden door de operationalisering op het tweede niveau (x.x.x) te schrappen. Hiermee wordt niet bedoeld dat deze inhoud niet belangrijk zou zijn voor toekomstige leraren, maar wel dat deze meer thuishoort in een domeinspecifiek referentiekader, dan in de basiscompetenties.

3. Aan de nieuwe, gezamenlijke set, kunnen twee beheersingsniveaus gekoppeld worden, nl. dat van bachelor (niveau 6) en dat van master (niveau 7) die zichtbaar worden in het domeinspecifiek leerresultatenkader van beide opleidingen. De Dublindescriptoren, met de respectievelijke niveaurescriptoren bieden hiervoor voldoende handvatten.

4. Het domeinspecifiek referentiekader is de operationalisering van de wijze waarop de lerarenopleidingen de brug maken tussen de inhouden van de opleiding en de doelenset (de functionele gehelen/de basiscompetenties), rekening houdend met het verwachte beheersingsniveau (6 of 7) en met de specifieke contexten waarvoor de leraar wordt opgeleid. Het is de verantwoordelijkheid van de opleidingen zelf inhoud en vorm te geven aan het curriculum, waarbij ze zichtbaar kunnen maken hoe ze de basiscompetenties op het verwachte beheersingsniveau (6 of 7) en met de specifieke contexten waarvoor de leraar wordt opgeleid, op een geïntegreerde wijze kunnen realiseren binnen de drievoudige expertise van de leraar (vakinhoudelijk, vakdidactisch en pedagogisch-didactisch) en zijn onderwijs-pedagogisch oordeelvermogen.

De nieuwe set van basiscompetenties die als bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering is toegevoegd, is deels volgens de bepalingen in bovenstaand advies opgemaakt. Er werd namelijk voor geopteerd om geen beheersingsniveaus in te schrijven in het Besluit Vlaamse Regering. In de nota aan de Vlaamse Regering van 22 september 2017, werd dit als volgt geargumenteed:

"De basiscompetenties voor leraren geven aan welke eisen onderwijs en maatschappij stellen aan de pas afgestudeerde leraar. Hiermee geeft de overheid de minimale kwaliteitscriteria aan zodat ouders, onderwijsverstrekkers en externen weten wat zij van leraren mogen verwachten. Die transparantie kan de waardering voor het werk dat leraren doen, alleen maar ten goede komen. Ongeacht het kwalificatieniveau zijn de basiscompetenties voor alle leraren kwalitatief gelijkwaardig. De inschaling van het diploma van leraar (op graduaats-, bachelor- of masterniveau) impliceert dus geen hiërarchie tussen deze niveaus. De basiscompetenties en het beroepsprofiel gelden als referentiekader voor alle lerarenopleidingen."

Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1 legt de basiscompetenties, die als bijlage bij het besluit zijn opgenomen vast.

Artikel 2 heft de vorige sets van basiscompetenties op.

Artikel 3 bepaalt de inwerkingtreding van het besluit.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Het voorstel heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Regering.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 20 oktober 2017. Er is geen begrotingsakkoord vereist.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid betreffende personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het bijgaande voorontwerp van Besluit Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr 2017-293 van 8 september 2017.

Een aantal bemerkingen van het taalkundig advies zijn niet gevolgd. Het gaat om bemerkingen m.b.t. termen die specifiek zijn voor de onderwijsregelgeving en in deze ook algemeen aanvaard zijn.

Dit ontwerp van besluit bevat hoofdzakelijk regelgeving met een louter formeel karakter. Het gaat vooral om technische aanpassingen als gevolg van een gewijzigde hogere regelgeving, meer bepaald artikel II.108, paragraaf 2 van de codex hoger onderwijs.

Er werd dan ook geen RIA opgesteld.

Het ontwerp van besluit vertegenwoordigt geen bijkomende administratieve lasten voor de betrokken instellingen. Er worden geen nieuwe principes toegevoegd, noch ingrijpend gewijzigd t.a.v. de huidige procedures.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de basiscompetenties van de leraren;

2° de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs:

- 2.1. te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit het advies in te winnen van de VLOR en de SERV;
- 2.2. te machtigen te beoordelen of voornoemd advies aanleiding kan geven tot aanpassing aan de door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De viceminister-president van de Vlaamse Regering,
De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS